

دستورالعمل انتشار اطلاعات معاملات توسط بورس کالای ایران

در اجرای مواد ۹ و ۱۶ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار این دستورالعمل در ۱۳ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۷ به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- کلیه تعاریف مندرج در قانون بازار اوراق بهادار و آیین‌نامه معاملات شرکت بورس کالای ایران با همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته است. سایر اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر است:

۱. بورس: در این دستورالعمل، شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) است.
۲. سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار است.
۳. اطلاعات معاملات: اطلاعات مندرج در ماده ۲ این دستورالعمل است.
۴. انتشار: اعلان عمومی اطلاعات معاملات است.
۵. قیمت پایانی: قیمتی است که برای هر کالا در پایان معاملات روزانه براساس روش مصوب هیأت مدیره بورس، محاسبه و توسط بورس اعلام می‌شود.
۶. قیمت پایه: قیمتی است که عرضه‌کننده ملزم است برای عرضه کالا در بورس طبق مقررات اعلام نماید. این قیمت مبنای شروع حراج است.
۷. مقررات: تمامی الزاماتی است که توسط اشخاص ذیصلاح در چارچوب اختیارات قانونی آنها در خصوص بازار اوراق بهادار و فعالان آن به تصویب رسیده و جهت اجرا ابلاغ شده است.

فصل دوم - موارد انتشار

ماده ۲- "اطلاعات معاملات" عبارت است از:

الف) اطلاعات کالاهای پذیرفته شده که باید به تفکیک نماد معاملاتی کالا اعلام شود شامل:

۱. نام کالاهای عرضه شده و بازار، تابلو و رینگ معاملاتی آن؛
۲. نام عرضه‌کننده، تولیدکننده و محل تحویل کالاها و سایر شرایط اعلامی عرضه؛
۳. تاریخ و زمان معامله و تاریخ آخرین معامله قبلی؛
۴. نوع معامله از جمله نقدی، سلف، نسیه و سایر معاملاتی که در بورس انجام می‌شود؛

۵. سررسید تسویه و نحوه پرداخت برای معاملات نسیه و سررسید تحویل برای معاملات سلف؛
 ۶. قیمت شامل پایه، کمترین، بیشترین، میانگین موزون و پایانی معاملات؛
 ۷. تغییرات قیمت پایانی معامله نسبت به قیمت پایانی آخرین معامله بر حسب ریال و درصد؛
 ۸. حجم و ارزش عرضه و مجموع تقاضای وارده در زمان حراج؛
 ۹. حجم و ارزش معاملات به تفکیک معاملات انجام شده به صورت حراج و مزاد عرضه
 ۱۰. تعداد دفعات معامله یا تعداد قراردادهای اصلی و قراردادهای جزء و تعداد خریداران؛
- ب) اطلاعات معاملات قراردادهای آتی پذیرفته شده که باید به تفکیک نماد معاملاتی قرارداد آتی اعلام شود شامل:
۱. نام و نماد دارایی پایه
 ۲. اندازه قرارداد
 ۳. واحد قیمت‌ها
 ۴. ماه تحویل (سررسید)
 ۵. قیمت شامل آغازین، کمترین، بیشترین، میانگین و آخرین معامله؛
 ۶. قیمت تسویه و میزان تغییرات آن نسبت به روز گذشته در مورد اطلاعات روزانه، هفته گذشته در مورد اطلاعات هفتگی و ماه گذشته در مورد اطلاعات ماهانه بر حسب ریال و درصد؛
 ۷. حداکثر و حداقل قیمت در طول دوره قرارداد؛
 ۸. حجم و ارزش معاملات؛
 ۹. تعداد کل قراردادهای باز و اختلاف آن با روز گذشته در مورد اطلاعات روزانه، هفته گذشته در مورد اطلاعات هفتگی و ماه گذشته در مورد اطلاعات ماهانه به تعداد و درصد؛
 ۱۰. تعداد دفعات معامله، تعداد خریداران و فروشندگان؛
 ۱۱. حجم و ارزش معاملات به تفکیک خریداران و فروشندگان حقیقی و حقوقی؛
- ج) اطلاعات بورس، به تفکیک بازارها و تابلوها شامل:
۱. شاخص‌ها طبق مقررات مربوطه؛
 ۲. حجم، ارزش و تعداد دفعات معاملات؛
 ۳. تعداد خریداران و فروشندگان؛
 ۴. تعداد کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده و تعداد کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر کالای معامله شده؛

فصل سوم - شیوه انتشار

ماده ۳- "اطلاعات معاملات" باید در زمان‌های مقرر زیر منتشر شود:

۱. روزانه، حداکثر تا پایان وقت همان روز؛
 ۲. تجمیعی هفته، حداکثر تا ساعت ۱۲ اولین روز کاری هفته بعد؛
 ۳. تجمیعی ماه، حداکثر تا سه روز کاری پس از پایان همان ماه.
- تبصره ۱: انتشار اطلاعات موضوع این دستورالعمل در فواصل زمانی کوتاه‌تر و در حین بازار نیز توسط بورس امکان‌پذیر می‌باشد.
- تبصره ۲: یک نسخه از اطلاعات منتشره موضوع بندهای ۱ تا ۳ این ماده باید پس از تأیید بورس، به صورت کاغذی و الکترونیکی در سوابق بورس نگهداری شود.
- ماده ۴- به منظور اطمینان از دسترسی هم‌زمان، منصفانه و عادلانه عموم به اطلاعات معاملات، بورس موظف است این اطلاعات را در مهلت‌های مقرر در این دستورالعمل، در سایت اینترنتی رسمی خود منتشر نماید.
- ماده ۵- بورس مکلف است سابقه اطلاعات معاملات منتشره را پس از تاریخ انتشار، از طریق سایت رسمی خود همواره در دسترس عموم قرار دهد.

فصل چهارم - سایر موارد انتشار

ماده ۶- "بورس" مکلف است نسبت به انتشار موارد زیر نیز از طریق سایت اینترنتی خود اقدام نماید:

۱. اطلاعات مربوط به عرضه کالاها حداقل تا پایان روز کاری قبل از عرضه در بورس؛
 ۲. اطلاعیه عرضه رینگ صادراتی حداقل ۳ روز کاری قبل از عرضه در بورس؛
 ۳. اطلاعیه معاملاتی قراردادهای آتی حداقل ۳ روز کاری قبل از آغاز معاملات هر قرارداد؛
 ۴. هرگونه تغییر در حجم عرضه و حد نوسانات قیمت قبل از اعمال آن؛
 ۵. هرگونه تغییر در مقررات معاملاتی و عملیاتی بازار قبل از اعمال آن؛
 ۶. هرگونه تغییر در ساعات، روزهای معاملاتی، زمان شروع، خاتمه و یا طول مدت جلسه معاملاتی حداقل ۳ روز کاری قبل از اعمال؛
 ۷. روش محاسبه قیمت تسویه روزانه قراردادهای آتی و تغییرات بعد از آن حداقل یک روز کاری قبل از اعمال؛
 ۸. هرگونه اطلاعات دیگری که "بورس" بر اساس قوانین و مقررات نسبت به انتشار آنها ملزم گردیده است.
- تبصره: در شرایط اضطراری و با هماهنگی سازمان، تغییر مواعید زمانی موضوع این ماده امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۷- انتشار اطلاعات مربوط به جزئیات سفارشات ثبت شده در سامانه معاملاتی مجاز نبوده و صرفاً انتشار قیمت و حجم تجمیعی برای سفارش‌هایی با بهترین سه قیمت ثبت شده در سامانه معاملاتی به تفکیک نماد معاملاتی مجاز می‌باشد.

فصل پنجم- سایر ضوابط

ماده ۸- بورس می‌تواند انتشار اطلاعات معاملات را طبق قراردادهای معین به شخص یا اشخاص دیگری واگذار کند، لیکن مسئولیت‌های مندرج در این دستورالعمل کماکان بر عهده بورس است.

ماده ۹- مفاد این دستورالعمل محدودیتی برای بورس جهت فروش و توزیع اطلاعاتی که مطابق این دستورالعمل و مقررات مجاز به انتشار آن می‌باشد، ایجاد نمی‌کند.

ماده ۱۰- انتشار هرگونه اطلاعات مربوط به معاملات توسط بورس منحصراً در محدوده مفاد این دستورالعمل و سایر مقررات مجاز می‌باشد. انتشار هرگونه اطلاعات خارج از موارد مصوب، منوط به محرمانه نبودن این اطلاعات و کسب مجوز از سازمان خواهد بود.

تبصره: رعایت مفاد این ماده توسط سایر اشخاص مجاز که به هر نحو اقدام به انتشار اطلاعات معاملات بورس می‌نمایند نیز الزامی است.

ماده ۱۱- نقض ضوابط این دستورالعمل از جمله موارد زیر حسب مورد تخلف مدیرعامل، مدیران و اعضای هیأت مدیره بورس محسوب شده و هیئت مدیره سازمان براساس مقررات به آن رسیدگی خواهد کرد:

۱. تأخیر در انتشار اطلاعات

۲. عدم انتشار اطلاعات

۳. انتشار اطلاعات ناقص

۴. انتشار اطلاعات خلاف واقع

۵. انتشار اطلاعاتی که طبق مقررات، بورس مجاز به انتشار آن نیست

تبصره: در مواردی که تأخیر یا عدم انتشار اطلاعات به تشخیص سازمان، ناشی از اشکالات سیستمی باشد، موارد اشاره شده تخلف محسوب نمی‌گردد.

ماده ۱۲- در صورتی که بورس نسبت به اصلاح اطلاعات منتشره قبلی موضوع این دستورالعمل اقدام نماید مکلف است دلیل یا دلایل آن را ذیل اطلاعات اصلاح شده‌ای که منتشر می‌کند درج نماید.

ماده ۱۳- در صورت لزوم، این دستورالعمل به ترتیب زیر اصلاح خواهد شد:

۱. به پیشنهاد هیأت مدیره بورس و تصویب هیأت مدیره سازمان

۲. به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب هیأت مدیره سازمان